

DIREKTÁŘ PRO VARHANÍKY

Pomůcka pro používání Kancionálu
při liturgii

Druhé, doplněné vydání

Karel Cikrle a Willi Türk

MUSICA SACRA
BRNO 2006

OBSAH

Úvod	4
Obecné zásady	
Písně	6
Zpěvy mezi čteními	10
Ordinária	15
Liturgické doby	17
Kalendárium	29
Svatostí a další bohoslužby	47
Denní modlitba církve	49
Seznamy	
Rozpis responsoriálních žalmů	51
Prameny	60

© MUSICA SACRA – jednota na zvelebení
církevní hudby na Moravě, Brno 2006

S církevním schválením Biskupství brněnského
č.j. Ep/1159/05 ze dne 3. 10. 2005.

ISBN 80-239-7743-1

ÚVOD

Základní směrnici pro každodenní vybírání liturgických textů, a tedy i pro vybírání liturgické hudby, je Liturgický kalendář, tzv. direktář. V něm je pro každý den v roce uvedeno, jaká bohoslužba se slaví – jaká je liturgická doba, slavnost, svátek, památka – zda je při mši Věřím, Sláva, zda smí nebo nesmí být pohřební mše atd.

Náš *Direktář pro varhaníky* chce usnadnit varhaníkům vybírání písní z Kancionálu podle směrnice Liturgického kalendáře. Po oddílu Obecné zásady jsou pro vybírání stěžejní oddíly Liturgické doby, Kalendárium a Svátosti a jiné bohoslužby, ve kterých jsou pro konkrétní bohoslužby doporučeny konkrétní písně z Kancionálu. Dále je poukázáno na to, jak lze používat v Kancionále uvedené oddíly Responsoriální žalmy a Denní modlitba církve.

Kvůli praktičnosti odkazujeme v některých případech na publikace *Zpěvy s odpovědí lidu* a *Velikonoční graduál*, aniž bychom tím chtěli omezovat používání jiných sbírek. Odkazy na čísla

písní z diecézních verzí Kancionálu jsou uváděny pod čarou (OL – olomoucká verze, HK – královéhradecká verze).

Autoři

OBECNÉ ZÁSADY

PÍSNĚ

Označení písní ke mši

V Kancionálu jsou příslušné písně a sloky označeny takto:

- M Mešní píseň
- M₁ Vstup
- M₂ Před evangeliem
- M₃ Obětní průvod
- M₄ Přijímání
- M₅ Děkovná po přijímání
(Díkuvzdání)
- M₁₋₅ ... Možno zpívat na kterémkoli
místě mše

Sloky označené **Vstup** a **Přijímání** a písně označené M₁ a M₄ jsou schváleny biskupskou konferencí jako liturgické texty; nahrazují antifonu ke vstupu a k přijímání. Zpívají-li se tyto písně a sloky, neříkají se ke vstupu a k přijímání antifony uvedené v misále.

Při mši zpíváme pouze ty písně, které mají toto označení. Není vhodné při mši zpívat písně, které

je nemají; ty jsou určeny pro jiné příležitosti (např. přede mší, jiné bohoslužby, pouti).

Písně a sloky mešních písní zpíváme jen na těch místech mše, pro které mají označení (např. píseň označenou M₄₅ pouze k přijímání a díkuvzdání; ne ke vstupu, před evangeliem a k obětnímu průvodu). – Je to nešvar, když se při mešních písních zpívá k přijímání i sloka označená (Díkuvzdání a) Závěr.

Před evangeliem zvl. o nedělích a slavnostech dáváme přednost zpěvu *Aleluja* (v době postní *Chvála tobě, Kriste*) s příslušným veršem (691 – 697).

Výběr písní

Základní a bez výjimky platící pravidlo zní: **Písně se vybírají podle formuláře.** Formulář je soubor liturgických textů, které jsou vlastní slavené bohoslužbě; např. mešní formulář tvoří modlitby – vstupní, nad dary a po přijímání, dále biblická čtení a zpěvy mezi nimi, a konečně preface; tedy to, co je v každé mši jiné, co určuje osobitý charakter slavené mše.

V každé **liturgické době** (pokud nepřipadá nějaká slavnost, svátek, popř. památka) vybíráme ke mši písně z příslušného oddílu: v adventu **101** ad., v době vánoční **201** ad., v postě **301** ad., v době velikonoční **401** ad., v mezidobí **512** ad. nebo vhodnou píseň z odd. **701** ad. a **901** ad.

O slavnostech a svátcích **Pána Ježíše** vybíráme z odd. **701** ad.

O slavnostech, svátcích a památkách **Panny Marie** vybíráme z odd. **801 – 820** (po přijímání je vhodná **813**).

O slavnostech, svátcích a památkách **apoštolů a evangelistů** **827**.

O slavnostech, svátcích a památkách ostatních **svatých** z odd. **821 – 845** zpíváme ty písně, které se k danému světci vztahují; buď osobně (písně k sv. Josefu, Anně, Cyrilu a Metodějovi, Václavovi aj.) nebo ke skupině svatých, do které světec patří (mučedníci, duchovní pastýři atd., všichni svatí).

O slavnostech, svátcích a památkách **českých patronů**, ke kterým nemáme vlastní píseň, můžeme použít ke vstupu příslušnou sloku písně **838** a

8

vybrat i z odd. písní k Pánu Ježíši (**701** ad.). Z posledně jmenovaného oddílu ji vybíráme při všech ostatních příležitostech.

Jestliže ke vstupu, před evangeliem a k obětnímu průvodu zpíváme píseň označenou M_{123} , k přijímání zvolíme jinou píseň, a to označenou M_4 . Vybíráme ji podle pravidel uvedených v předchozím odstavci.

Na závěr se může zpívat jakákoliv vhodná píseň, především taková, která se váže k liturgické době nebo k svatým, které si v těch dnech připomínáme (staletí se zpívala **930**).

Při církevních slavnostech, především souvisili s papežem, je vhodné zpívat na závěr **931**. Na státní svátky **830***

ZPĚVY MEZI ČTENÍMI

Na začátku každého lekcionáře je úvod, jehož 9. – 11. článek uvádí směrnice pro zpěvy mezi čteními. Říkají toto: Zpěvy mezi čteními jsou nejdůležitější zpěvy v liturgii, nejen mešní. Jestliže

* HK též 991

od sloky před evangeliem pokračovat mešní písní ke skupině svatých, do které světec patří (např. Jan Sarkander: ke vstupu **838**, 11. sloka, dále od 2. sloky buď **842** – k mučedníkům nebo **843** – k duchovním pastýřům nebo **841** – k svatým obecně).

K výročí **posvěcení chrámu** použijeme **917** nebo **918**.

Pokud k některé slavnosti, svátku nebo památce neznáme vhodnou píseň, vybereme některou z obecných mešních písní (**512** ad. nebo z odd. **701** ad.), v případě oslav svatých mešní písně ke skupině svatých (**842 – 845**) nebo obecně ke svatým (**840 – 841**).

Při **votivních mších** a **při mších spojených s určitými obřady** se hraje vhodná píseň podle mešního formuláře.

Jestliže v mešních písních **k přijímání** nestačí sloka nebo sloky tam uvedené, přidáváme další píseň, a sice takovou, která je označena M_4 . Vybíráme ji v době adventní, vánoční, postní a velikonoční zpravidla z těchto oddílů, můžeme ji

9

se při bohoslužbě vůbec něco zpívá, mají to být právě tyto zpěvy, pak teprve písně k propriu, ordinárium atd. Výběr a způsob provedení těchto zpěvů můžeme seřadit od nejvhodnějšího k nejméně vhodnému takto:

Responsoriální žalmy

- zpěv vlastního responsa (odpovědi) a vlastního žalmu
- zpěv společného responsoriálního žalmu
- zpěv společné odpovědi a vlastního žalmu
- zpěv společné odpovědi a předčítání vlastního žalmu
- vypuštění odpovědi a přečtení vlastního žalmu

Zpěv před evangeliem

- zpěv vlastního verše a *Aleluja* (*Chvála tobě, Kriste*)
- zpěv společného verše a *Aleluja* (*Chvála tobě, Kriste*)
- vypustit výše uvedené zpěvy a nahradit je zpěvem jiným, např. písní
- vypustit zpěv před evangeliem

Responsoriální žalmy, zvláště ony společné, a dále žalmy pro neděle, slavnosti a svátky, zhudebnilo a vydalo více autorů. Výběr z nich vyšel v Kancionálu, resp. ve *Varhanním doprovodu Kancionálu*, samostatně v publikaci *Zpěvy mezi čteními*.

Kancionál přináší:

1. Společné odpovědi (jsou označeny *), jejichž zpěv u příslušných žalmů může nahradit vlastní odpověď (např. odpověď **601** může nahradit kteroukoli odpověď v době adventní atd.). Žalm se pak zpívá na nápěv uvedený u společné odpovědi. (Pozn.: Čárky nad notami žalmu označují přízvuk, hlavní nebo vedlejší. Ten může být na druhé nebo třetí slabice od konce. Pokud je na třetí, buďto se rozdělí noty spojené přerušovaným obloučkem, nebo se přidá nota uvedená v závorce, nebo případně na notu, nad níž je čárka s číslicí 3.),

2. Společné responsoriální žalmy, které mohou nahradit vlastní responsoriální žalmy (např. **602** a **604** mohou nahradit kterýkoli responsoriální žalm

12

evangeliem pro různé liturgické doby a příležitosti. Mohou se zpívat na některý z nápěvů **691** – **697** a je dobré tyto nápěvy střídát. Nápěv **698F** by měl být vyhrazen pro dobu velikonoční; není vhodné ho používat dvakrát po sobě – nejprve pro responsoriální žalm a pak následně pro verš před evangeliem.

U responsoriálního žalmu zpívá žalmista (po udání tónu, resp. varhanním úvodem) odpověď, lid ji opakuje, pak žalmista zpívá (předčítá) jednotlivé strofy žalmu a po každé z nich lid opakuje odpověď; končí se vždy odpovědí. Podobně žalmista zazpívá před evangeliem *Aleluja (Chvála tobě, Kriste)*, lid to opakuje, pak žalmista zpívá verš a po něm lid znovu opakuje *Aleluja (Chvála tobě, Kriste)*.

Zpěvy mezi čteními se mají zpívat z ambonu. Není-li to možné, mohou se zpívat i z jiného vhodného místa, což v praxi bude od varhan. Žalmista má zpívat jeden. Zpívá-li jich společně více, musí mít zpěv dobře připravený.

14

v době adventní atd.). Publikace *Zpěvy s odpovědi lidu* k těmto společným responsoriálním žalmům, které uvádějí lekcionáře, přidává ještě další; jsou označeny +.

Avšak responsoriálních žalmů v Kancionálu je možné používat přílehavějším způsobem, zvl. ve dnech v týdnu. Tento způsob uvádí **Rozpis responsoriálních žalmů**, s. 51 - 59. Pro jeho používání je nutné vědět,

- který je cyklus nedělních čtení (A – B – C) a který je cyklus dnů v mezidobí ve všední dny (liché roky 1., sudé 2.),
- že responsoriální žalm se vybírá podle čtení, ne podle památky světců. V tom musí ten, kdo responsoriální žalm, resp. zpěv před evangeliem vybírá, spolupracovat s knězem, který určuje biblická čtení.

Aby žalmista nemusel používat dvě knihy, uvádí publikace *Zpěvy mezi čteními* za odd. **Responsoriální žalmy oddíl Verše před evangeliem** na neděle, slavnosti, svátky a památky svatých a výběr ze společných veršů pro zpěv před

13

ORDINÁRIA

Česká ordinária

Z dobré stovky ordinárií vzniklých po Druhém vatikánském koncilu, uvádí Kancionál čtyři*, která jednak patří mezi nejkvalitnější a nejpoužívanější, jednak jsou spřízněná s různými druhy duchovní hudby: *Olejníkovo (502)* s chorálem, *Břízovo (503)* s lidovou duchovní písní, *Ebenovo (504)* reprezentuje pohled k historii duchovních zpěvů, v *Pololánikovu (505)* zní současnost našich duchovních zpěvů.

Je dobré, když se ve farnosti znají nejméně tato a pravidelně se střídají.

Není správné, když se u ordinárií neumí *Věřím* a pouze se recituje.

V Kancionále mají mešní soubory **514** a **520** písně i pro ordinárium. Po textové stránce to jsou tropovaná ordinária (tj. zpěvy s textem ordinária rozšířeným vložkami) a parafráze ordinária. Pocházejí ze starých českých graduálů. Po hudební

* OL též 582, 583, 584 a HK též 581

15

stránce jsou tyto zpěvy velmi hodnotné. Jsou schválené jako vlastní liturgický text. Z liturgického hlediska nahrazují vlastní text příslušných částí ordinária.

Chorální ordinária

Kancionál od r. 2004 uvádí tato latinská chorální ordinária: *Ordinarium VIII – De angelis (507)*, *Ordinarium XI – Orbis factor (508)*, *Ordinarium Missa mundi (509)* a latinské *ordo (506)* obsahující též *Credo I.* a *Credo III.* (varhanní doprovody k nim vyšly v publikaci *Kancionál – Snadný varhanní doprovod*).

Umožňují-li to podmínky v dané farnosti či komunitě, má se znát a používat alespoň jedno chorální ordinarium, zvl. *Missa mundi (509)*, latinské *ordo (506)*, *Pater noster* a *Credo III.* pro případné použití při mezinárodních církevních akcích.

16

4. neděle – mariánská (zvěstování, navštívení): **130, 111, (124)**.

Je dobrou tradicí zpívat přede mší ve všední dny **101** a v neděle **128**.

K přijímání podle potřeby přidáváme písně označené M₄, např. **106, 107, 108, 114 – 116, 127**, též **603**. Po mši jsou vhodné zvl. **117 (124, 140)**.

Způsob varhanní hry

Z praxe v románských zemích, zvl. v Itálii, pochází příkaz omezit v adventu, v postě a při bohoslužbě za zemřelé používání hudebních nástrojů (i varhan) na pouhý doprovod zpěvu. Protože povaze a tradici našeho národa odpovídá vyjadřovat hudbou nejen radost, ale i toužebné očekávání, ducha kajícího i zármutek, biskupové a ordináři českých a moravských diecézí dne 1. 10. 1969 rozhodli, že u nás používání hudebních nástrojů nemusí být takto omezeno. Je však nutné hrát tak, aby to odpovídalo charakteru liturgické doby nebo křesťanského pohřbu. Projeví se to výběrem skladeb a způsobem interpretace, u varhan navíc charakterem improvizace a pou-

18

LITURGICKÉ DOBY

DOBA ADVENTNÍ

Hrajeme písně z odd. **101** ad.

Advent má dvě části rozdílného charakteru:

1. Období od začátku adventu do 16. prosince – hlavní myšlenka je druhý Kristův příchod ve slávě.

2. Předvánoční týden od 17. do 24. prosince – liturgie připomíná události bezprostředně předcházející narození Páně.

Tuto skutečnost je dobré zohlednit i při výběru písní ve všední dny, např. v prvním období zvl.: **101, 109, 121, 123, 126, 127, 128, 129**; v předvánočním týdnu zvl.: **102 – 117, 122, 124, 130**.

Výběr písní pro neděle se řídí jejich myšlenkovou náplní:

1. neděle – příchod Krista na konci věků: **129, 126**,

2. a 3. neděle – Jan Křtitel volá k obrácení: **121, 125, (122, 123)**,

17

živáním rejstříků.

Nezpívá se **Sláva na výsostech Bohu** (vyjma slavností a svátků).

DOBA VÁNOČNÍ

Hrajeme písně z odd. **201** ad., po mši o nedělích, slavnostech a svátcích většinou **201**.

Vánoční oktáv – Svátek sv. Štěpána, sv. Jana, Mláďátek, děkonná bohoslužba 31. 12. navečer i slavnost Matky Boží, Panny Marie jsou v oktávu slavnosti Narození Páně, a proto při nich zpíváme repertoár vánoční, ne písně k mučedníkům, apoštolům, mariánské apod. (**932** na přelomu roku pochopitelně zpíváme).

Slavnost Zjevení Páně – Vhodná je píseň **202** (dále k přijímání např. **213, 219**), žalm **613**.

Svátkem **Křtu Páně** (neděle po 6. lednu) končí doba vánoční a tedy i hraní vánočních písní.

DOBA POSTNÍ

Hrajeme písně z odd. **301** ad.

Hlavní náplní doby postní je *duchovní obnova, obrácení*. K utrpení Krista je zaměřen až Svatý

19

týden začínající Květnou nedělí (částečně už údobí od 5. neděle postní).

Toto je třeba pokud možno zohlednit i při výběru písní a v postní době **upřednostňovat písně s kajícím charakterem: 322, 321, 320, 319, 312, 309, (307, 301).**

K *přijímání* podle potřeby přidáváme z odd. 701 ad., nebo i postní písně o utrpení Páně (pro jejich christologický charakter), např. 305, 306, 307, 308.

Nezpívá se **Aleluja** (ani o slavnostech a svátcích) a **Sláva na výsostech Bohu** (vyjma slavností a svátků).

Na **Popeleční středu** používáme ke mši výhradně kající písně, např. 322, (321), 309, k popelci 320, 319, 312 nebo kající žalmy, např. 665, 662, 669* nebo z publikací: *Zpěvy s odpovědí lidu*, s. 110-111 nebo *Velikonoční graduál*, č. 4, 5.

Pro **první neděli postní** je nejvhodnější píseň 307 (viz 3. sloka), k případnému slavnostnímu

* OL též 381
20

předepsán zpěv 681. K *přijímání* je vhodné zpívat antifonu „Toto je moje tělo ...“ (*Velikonoční graduál*, č. 33), nebo (podle potřeby) zpívat vhodnou píseň, např. 701, 712, 714, 721, 724, 725. K *přenášení eucharistie* se zpívá 704 (705).

Velký pátek – Všechny zpěvy jsou z příslušných liturgických knih (např. *Zpěvy s odpovědí lidu*, s. 59, 368 – 371, nebo *Velikonoční graduál*, č. 35 – 41). Z Kancionálu lze vybrat: *před evangeliem* 696 nebo 697 (s příslušným veršem), *při uctívání kříže* 304, 315, 316, 317. Při *přijímání* není žádný liturgický zpěv; je-li nutné něco zpívat, tak např. 302, 305, 306, 307. *Při vstupu a na závěr* se nic nezpívá.

Pokud možno dnes varhany mlčí; jinak jen slabě doprovázejí zpěv lidu.

Velikonoční vigilie – Všechny zpěvy jsou z příslušných liturgických knih (např. *Zpěvy s odpovědí lidu* nebo *Velikonoční graduál*). Z Kancionálu lze vybrat: *před evangeliem* 621, *litanie* 068 (nutno přidat prosby určené pro křestní bohoslužbu), *při kropení křestní vodou* 511 nebo

vstupu též 068 (viz *Liturgický kalendář*).

Ke **křížovým cestám** zpíváme písně 072 – 075, lze použít i 315. Písně u **křížových cest** 072, 073 se mohou použít i k jiným rozjímáním než k těm, které jsou u nich uvedené v Kancionálu.

Květná neděle – K úvodním obradům na památku Ježíšova triumfálního vjezdu do Jeruzaléma jsou uvedeny vlastní liturgické zpěvy v příslušných liturgických knihách (např. *Velikonoční graduál*, č. 14 – 18), zpívá-li se pouze z Kancionálu je vhodná píseň 318. Ke mši jsou vhodné písně o utrpení Páně, např. 303, 305, 308. Po mši je vhodná 315 (316). V pondělí, úterý a středu svatého týdne používáme písně o utrpení Páně, např. 303, 305, 306, 308, po mši např. 315 (316).

VELIKONOČNÍ TŘIDENNÍ

Zelený čtvrtek – **večerní mše na památku Večere Páně**. Zpívají se při ní eucharistické písně, nejlépe 710, 717. Ke chvalozpěvu *Sláva na výsostech Bohu* se tradičně váže krátké slavnostní preludium a následné umlknutí slavnostního zvuku varhan nebo varhan vůbec. K *obětnímu průvodu* je

jiný zpěv velikonočního charakteru, např. 401. K *přípravě obětních darů* a *k přijímání* je nejvhodnější pokračovat v písni 401. *Na závěr* 407.

Velikonoční chvalozpěv (*Exultet*) by měl zpívat dobrý zpěvák. Není-li jím jáhen nebo kněz, může ho zpívat kdokoli, i žena. Ke chvalozpěvu *Sláva na výsostech Bohu* se tradičně váže krátké slavnostní preludium.

Neděle Zmrtvýchvstání Páně – Koná-li se na začátku mše *kropení posvěcenou vodou* zpívá se 511 (nebo jiný zpěv velikonočního charakteru). *Responsoriální žalm* 627. *Před evangeliem* je předepsána sekvence Velikonoční oběti. Pokud sekvenci nezpívá schola nebo sbor, zpíváme zde celou (8 slok) píseň 406. Ke mši tuto píseň nezpíváme.

DOBA VELIKONOČNÍ

Hrajeme písně z odd. 401 - 413*, při památkách, svátcích a slavnostech písně vhodné k příslušnému mešnímu formuláři.

* OL též 481 - 485

Ve velikonoční době se místo modlitby Anděl Páně modlí Raduj se, nebes Královno. Volným překladem této antifony je píseň 407*. Proto ji zpíváme tam, kde by se shromáždění modlilo mimo dobu velikonoční Anděl Páně, zvl. na závěr bohoslužby kolem poledne a večer.

Každý den **velikonočního oktávu** se zpívá chvalozpěv *Sláva na výsostech Bohu*, *responsoriální žalm* může být 627, *sekvence* (406) není povinná.

Na **3. neděli velikonoční** je vhodná píseň 410, na **7. neděli velikonoční** 415, závěr 422 nebo 423. Na slavnost **Nanebevstoupení Páně** je určena píseň 415. Zpíváme ji častěji i v následujících dnech do slavnosti Soslání Ducha Svatého (před slavností Nanebevstoupení Páně píseň 415 zásadně nezpíváme!).

Ve dnech **svatodušní novény** hrajeme (po domluvě s knězem) na závěr 423 nebo 422.

* OL též 485
24

Neděle

Písňe pokud možno aktualizovat podle liturgických textů, např. (*písmena A B C označují roční cykly liturgických textů*):

- 5.C – povolání apoštolů: 827
- 16.A, 19.C, 32.A, 33.ABC – druhý příchod Krista: 519
- 18.AB, 19.B, 20.B – eucharistie: 710, 717 (701, 725, 712)
- 21.A – Petr - Skála: 826
- 16.B – pastýři Božího lidu: 843
- k Duchu Svatému zaměřené 2. čtení – 2.C, 14.A, 16.A: 425
- neděle po slavnosti Těla a Krve Páně: 710, 717*
- neděle po slavnosti Nejsvětějšího Srdce Ježíšova: 702, 709, 715, 728**
- 34. neděle – Krista Krále: 707, k výstavu 703, 631

* OL též 785, 789
** OL též 784, 788
26

Na slavnost **Soslání Ducha Svatého** zpíváme píseň 421 (nebo 424, 425). Před evangeliem je předepsána sekvence Veni, Sancte Spiritus. Proto před evangeliem zpíváme její překlad – píseň 422 (všech 5 slok). K přijímání podle potřeby přidáváme vhodné velikonoční písňe. Na závěr 407.

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ

Ke mši používáme písňe:

- mešní obecné: 512 ad.
- písňe k Pánu Ježíši: 702, 707, 708, 709, 710, 711, 715, 717, 728*
- příležitostné: 904, 911, 917, 918
- pro svůj obecnější charakter je možno používat i písňe 425

Při *díkůvzdání* po přijímání zpíváme děkovné písňe označené M₃: z odd. 701 ad., 813, 902, 903, 907, 908, 909, 927, 928, 929 a responsoriální žalmy děkovného charakteru, např.: 631, 632, 633, 644, 649, 651, 652, 653, 656, 658, 659, 672/3, 681, 685.

* OL též 784, 785, 788, 789

Na závěr zpíváme písňe aktuálně ze slavnosti, svátku či památky z předešlého či následujícího týdne pro kterou je v Kancionálu písňe, nebo např.: 905, 910 a zvl. 930.

Všední dny

Písňe podle formuláře mše. Ve 34. týdnu liturgického mezidobí (eschatologický charakter) je vhodné častěji hrát 519.

Slavnosti

Obecně k výběru písni o slavnostech, svátcích a památkách je pojednáno na s. 8 a konkrétně v kalendáriu na s. 29. Zde uvádíme pouze slavnosti nemající pevné datum:

- **Nejsvětější Trojice** – mešní obecná z odd. 512 ad. (zvl. 514, 520), též 911
- **Těla a Krve Páně** – 710 nebo 717, adorace 704 (705)*
- **Nejsvětějšího Srdce Ježíšova** – 702, 709, 715, 728, adorace 722, 065**

* OL též z odd. 781 ad.
** OL též z odd. 781 ad.

- Výročí posvěcení vlastního kostela – 917, 918

- Slavnost patrona kostela – podle příslušného mešního formuláře

28

LEDEN

1. Oktáv Narození Páně, slavnost Matky Boží, Panny Marie
 - písně vánoční (viz Doba vánoční, s. 19)
 6. Slavnost Zjevení Páně
 - 202 - (viz Doba vánoční, s. 19)
- Neděle po slavnosti Zjevení Páně – Křest Páně
- písně vánoční (viz Doba vánoční s. 19)
18. Památka Panny Marie, Matky jednoty křesťanů
 - píseň z odd. 801 ad., na závěr 910
- V týdnu modliteb za jednotu křesťanů (18. – 25. ledna) používáme zvláště písně 706, 911, (828), na závěr vždy 910
25. Svátek Obrácení sv. Pavla, apoštola
 - 827
 28. Památka sv. Tomáše Akvinského, kněze a učitele
 - písně jejichž textů je autorem: 710, 717, (k přijímání 712), po přijímání (nebo na závěr) 927

30

KALENDÁRIUM

Následující kalendárium obsahuje v přehledné podobě některé dny liturgického roku, ke kterým je přiřazena vhodná píseň z Kancionálu.

O některých slavnostech, svátcích a památkách svatých je však více možností, jak pokrýt celou mši, zvl. když se neumí uvedená vhodná píseň (viz Obecné zásady s. 6).

Následující rozpis písní vychází z předpokladu, že se používají všechny písně, které jsou v Kancionálu; k tomuto žádoucímu stavu chce také motivovat.

29

ÚNOR

Poznámka: V únoru bývá Popelční středa začínající dobu postní – viz s. 19.

2. Svátek Uvedení Páně do chrámu
 - k průvodu 682 (nebo jiný nápěv*), ke mši 218 (k přijímání lze přidat 217)**
11. Slavi-li se nezávazná památka Panny Marie Lurdské
 - 811 nebo jiná z odd. 801 ad. (neslavi-li se tato památka možno zahrát v tento den po mši několik slok písně 811)
22. Svátek Stolce sv. Petra, apoštola
 - 826 (nebo 827), na závěr 931

* Z nejdostupnějších publikací např. Zpěvy s odpovědí lidu, s. 318

** OL též ke vstupu 293, ke mši 292, k přijímání 217

31

Poznámka: V březnu – dubnu bývají Velikonoce, viz s. 21.

19. Slavnost **sv. Josefa**, snoubence Panny Marie
- 821 - 823
25. Slavnost **Zvěstování Páně**
- ke mši 130 nebo 111, k přijímání 106, 108,
na závěr 117, je možno též ke mši zpívat
roráty* (není vhodná 817 – je to slavnost Pána
Ježíše, ne Panny Marie)

* OL též 181 - 186

Poznámka: Měsíc květen je v lidové zbožnosti věnován úctě Panny Marie. Vyjma mši o Panně Marii, však mariánské písně (odd. 801 ad.) ke mši nehrajeme – ty se mohou hrát po mši nebo při májových pobožnostech. Ve shodě s liturgií hrajeme při mši písně odpovídající mešnímu formuláři. Je to nešvar hrát celý květen při mších mariánské písně.

1. Slaví-li se nezávazná památka **sv. Josefa, Dělníka**
- 821 - 823
6. Památka (v Čechách nezávazná) **sv. Jana Sarkandra**, kněze a mučedníka
- 838/11. sl.*
12. V pražské arcidiecézi: Výročí posvěcení katedrály
- 917, 918

* OL též 892

Poznámka: Ve dnech kolem svátku sv. Marka (25. dubna), kdy se tradičně konají modlitby za požehnání úrody je vhodné v tyto dny hrát po mši písně 912 (1. sl.) a 913.

23. Svátek **sv. Vojtěcha**, biskupa a mučedníka
- 833, 838/4. sloka*
25. Svátek **sv. Marka**, evangelisty
- 827

* HK též 893

16. Svátek **sv. Jana Nepomuckého**, kněze a mučedníka
- 835, 838/10. sl.*
20. Památka (v Čechách nezávazná) **sv. Klementa Marie Hofbauera**, kněze
- 838/12. sl.
21. V brněnské diecézi: Výročí posvěcení katedrály
- 917, 918
30. Památka (na Moravě nezávazná) **sv. Zdislavy**
- 834, 838/6. sl.

* HK též 895

ČERVEN

Poznámka: Na měsíc červen obvykle připadají slavnosti Nejsvětější Trojice, Těla a Krve Páně a Nejsvětějšího Srdce Ježíšova – k tomu viz. s. 27 – 28.

6. *Slaví-li se nezávazná památka sv. Norberta, biskupa*
- 838/16. sl.
15. *Slaví-li se nezávazná památka sv. Víta, mučedníka*
- 838/15. sl.
19. *Slaví-li se nezávazná památka sv. Jana Nepomuckého Neumanna, biskupa*
- 838/13. sl.
24. Slavnost **Narození sv. Jana Křtitele**
- 121*
29. Slavnost **sv. Petra a Pavla**, apoštolů
- 827** (na závěr možno 931)

* OL též 893, 894

** HK též 891

36

30. *V olomoucké arcidiecézi: Výročí posvěcení katedrály*
- 917, 918

37

ČERVENEC

4. Památka (*na Moravě nezávazná*) **sv. Prokopa**, opata
- 838/5. sl.
5. Slavnost **sv. Cyrila**, mnicha, a **Metoděje**, biskupa
- 828, 829, 838/1. sl.
14. *Slaví-li se nezávazná památka bl. Hroznaty, mučedníka*
- 838/9. sl.
16. *V ostravsko-opavské diecézi: Výročí posvěcení katedrály*
- 917, 918
22. Památka **sv. Marie Magdalény**
- 413 (*viz 3. sloka a celkově velikonoční charakter liturgických textů*)
26. Památka **sv. Jáchyma a Anny**, rodičů Panny Marie
- 824, 825
27. Památka (*v Čechách nezávazná*) **sv. Gorazda a druhů**

38

- 838/9. sl., (možno též 828, 829)
29. Památka **sv. Marty**
- 845 (*viz 5. sloka*)
31. Památka **sv. Ignáce z Loyoly**, kněze
- 929 (*autor textu*)

39

5. *Slaví-li se nezávazná památka Posvěcení římské baziliky Panny Marie*
- píseň z odd. 801 ad.
6. Svátek **Proměnění Páně**
- 707, na závěr 703
11. Památka **sv. Kláry, panny**
- možno hrát píseň jako v den sv. Františka z Assisi (4. října) 909, 928
22. Památka **Panny Marie Královny**
- píseň z odd. 801 ad., (vhodné jsou zvl. 802, 807 – viz refrén), na závěr 815
29. Památka **Umučení sv. Jana Křtitele**
- píseň jako 24. června: 121*

* OL též 893, 894

ŘÍJEN

Poznámka: V měsíci říjnu jsou věřící vyzýváni k hojnější modlitbě růžence. Při společných růžencových pobožnostech je vhodné mezi desátky hrát příslušné sloky písně 814 (1. – 5. sl. růženec radostný, 6. – 10. sl. růženec bolestný, 11. – 15. sl. růženec slavný, sloky k růženci světla jsou uvedeny na konci této brožurky).

2. Památka **Svatých andělů strážných**
- 512 (viz 1. a 5. sl.), na závěr 870*
4. Památka **sv. Františka z Assisi**
- 909, 928 (autor textu)
7. Památka **Panny Marie Růžencové**
- píseň z odd. 801 ad. (vhodná je zvl. 810), na závěr 814 – úvodní sloka
12. *Slaví-li se nezávazná památka sv. Radima, biskupa*
- 838/9. sl. (též možno píseň k sv. Vojtěchovi, viz 23. dubna)

* OL též 889

8. Svátek **Narození Panny Marie**
- píseň z odd. 801 ad., (vhodná je zvl. 801)
12. *Slaví-li se nezávazná památka Jména Panny Marie*
- píseň z odd. 801 ad., (vhodná je zvl. 805)
14. Svátek **Povýšení svatého kříže**
- 317 nebo 306*, k přijímání je vhodná zvl. 712 (koná-li se po mši uctívání sv. kříže, hrát další sloky z písně 317 a 306, nebo též 304)
15. Památka **Panny Marie Bolestné**
- 311 nebo 314 (- nezpívá-li se jako sekvence)
16. Památka (na Moravě nezávazná) **sv. Ludmily, mučednice**
- 832, 838/2. sl.
28. Slavnost **sv. Václava, mučedníka**
- 831, 838/3. sl., na závěr 830
29. Svátek **sv. Michaela, Gabriela a Rafaela, archandělů**
- 512 (viz. 1. a 5. sloka), na závěr 870**

* OL též 385, k přijímání též 782 – 789, 795

** OL též 889

15. Památka **sv. Terezie od Ježíše, panny a učitelky církve**
- 312 (autorka textu)
16. *Slaví-li se nezávazná památka sv. Hedviky, řeholnice*
- 838/8. sl.*
(V ostravsko-opavské diecézi: **Svátek sv. Hedviky, řeholnice**
- 891, 838/8. sl.)
Slaví-li se nezávazná památka sv. Markéty Marie Alacoque, panny
- 844 nebo píseň k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu: 702, 708, 709, 715, 723, 728**
18. Svátek **sv. Lukáše, evangelisty**
- 827
30. *V královéhradecké diecézi: Výročí posvěcení katedrál*
- 917, 918

* OL též 891

** OL též 784

LISTOPAD

Poznámky: Ve dnech modliteb za zemřelé 2. – 8. listopadu je vhodné hrát po mši 922 nebo 924.

V 34. týdnu liturgického mezidobí (od pondělí po slavnosti Ježíše Krista Krále), jež připadá na konec listopadu, je vhodné hrát častěji eschatologickou píseň 519.

Na přelomu listopadu a prosince začíná doba adventní – viz s. 17.

1. Slavnost **Všech svatých**
- 840, 841 (068)
2. **Vzpomínka na všechny věrné zemřelé**
- 921 - 925
9. Svátek **Posvěcení lateránské baziliky**
- 917, 918
12. Památka sv. **Josafata**, biskupa a mučedníka
- na závěr 910
13. Památka sv. **Anežky České**, panny
- 836, 838/7. sl.*

* HK též 894

44

18. *Slaví-li se nezávazná památka **Posvěcení římských bazilik svatých apoštolů Petra a Pavla***

- 826, 827 *

23. *Slaví-li se nezávazná památka sv. **Klementa I.**, papeže a mučedníka*

- 838/14. sl.**

* HK též 891

** HK též 892

45

PROSINEC

Poznámka: V prosinci jsou Vánoce – viz s. 19.

2. *V plzeňské diecézi: Výročí posvěcení katedrály*
- 917, 918
8. Slavnost **Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu**
- 130 (111, 112, 124) nebo písně z odd. 801 ad. (zvl. 801), k přijímání vhodnou adventní píseň (např. 106 - 108, 114 - 116, 127), závěr 117*
22. *V českobudějovické diecézi: Výročí posvěcení katedrály*
- 917, 918

* OL též 185, 186

46

SVÁTOSTI A DALŠÍ BOHOSLUŽBY

Křest se koná obvykle mimo mši; použijeme 906. Koná-li se při mši, je formulář a tedy i písně z příslušného dne; v neděli není Věřim. Při vlastním mešním formuláři se vhodným způsobem použije 906.

V neděle adventní, postní, velikonoční, na slavnosti, na Popeleční středu a ve Svatém týdnu musí být mešní formulář z těchto dnů, nesmí být formulář např. k biřmování, pomazání nemocných, svatební, pohřební. Toto musí respektovat i výběr písní a hudby k těmto mším; např. při pohřební mši na adventní neděli se musí zpívat písně adventní, nikoliv za zemřelé.

Biřmování je pravidelně ve mši. Při vlastním formuláři zpíváme 421, 424, 425. Při mazání křížmem 422, 423. V neděli a slavnosti není Věřim, ve všední dny ani Sláva.

Při hromadném udělování **pomazání nemocných** zpíváme 525, jinak písně podle liturgické doby. Při vkládání rukou – symbol působení Ducha Svatého – 422, 423.

47

Při **svatební mši** zpíváme **916** a dbáme na to, aby případné vložky nebyly vyloženy hudba světská.

Při **pohřební mši** zpíváme **921, 923, 925**; písně **922, 924, 926** na vhodných místech pohřebního obřadu.

Při **bohoslužbě slova** zásadně nepoužíváme mešní písně. Používáme písně z liturgické doby, příležitostně a k svatým; k případné eucharistické adoraci resp. přijímání těla Kristova příslušné písně o Pánu Ježíši.

Pro jakoukoliv bohoslužbu, při které se přináší ze svatostánku tělo Kristovo, platí tato zásada: Od chvíle, kdy se svatostánek otevře, do chvíle, kdy se zavře, se nezpívá popř. na varhany nehraje nic jiného, než eucharistické písně a zpěvy.

48

Nanebevstoupení Páně a o slavnosti Seslání Ducha Svatého **423** atd. Pro dobu postní jsou nešpory uvedené v Kancionálu nepoužitelné.

Ranní chvály

Totéž co pro nešpory platí i pro ranní chvály (**081**). Uvedený text hymnu v ranních chválách lze zpívat na nápěv **089** (hymnus), **117** nebo **423**.

Modlitba před spaním (tzv. kompletář)

Nedělní kompletář (**089**) lze z liturgického hlediska používat kterýkoli den v týdnu (viz. *Všeobecné pokyny k denní modlitbě církve, čl. 88*).

50

DENNÍ MODLITBA CÍRKVE

Konstituce o posvátné liturgii Druhého vatikánského koncilu (čl. 100) doporučuje „konat společně o nedělích a větších svátcích modlitbu hlavních částí“ denní modlitby církve. V Kancionálu jsou uvedeny ranní chvály, zhudebněné nešpory a modlitba před spaním (tzv. kompletář).

Nešpory

Mariánské nešpory (085)* se používají v dny liturgických oslav Panny Marie. *Nedělní nešpory (084)* se mohou zvl. s některými úpravami (hymnus, krátké čtení, texty proseb, závěrečná modlitba) použít i o jiných liturgických dnech než jen v liturgickém mezidobí I. týdnu (viz *Všeobecné pokyny k denní modlitbě církve, čl. 246 – 247*). Předepsaný hymnus je možno nahradit příslušnou písní z Kancionálu, viz *Denní modlitba církve – Hymny a básnické modlitby*, v adventní době **106** nebo **128**, po 17. prosinci **111**, ve vánoční **217** nebo **219**, ve velikonoční době **411**, po slavnosti

* OL též 085B

49

SEZNAMY

ROZPIS RESPONSORIÁLNÍCH ŽALMŮ

DOBA ADVENTNÍ

1. neděle	A 686	B 601	C 604		
po 686	út 613	st 672/3	čt 623	pá 657	so 601
2. neděle	A 613	B 602	C 651		
po 602	út 651	st 649	čt 655	pá 601	so 602
3. neděle	A 601	B 644	C 649		
po 604	út 633	st 602	čt 651	pá 601	
4. neděle	A 604	B 651	C 601		
17. 12. 613	18. 12. 613	19. 12. 656	20. 12. 604		
21. 12. 651	22. 12. 641	23. 12. 604	24. 12. 602		

DOBA VÁNOČNÍ

25. 12.: vigilie **603, 602**; v noci **611**; za svtání **612**; ve dne **612**

svátek sv. Rodiny 648

29. 12. 611 30. 12. 611 31. 12. 611 (na zač. roku 653)

1. 1. 656 2. neděle po Narození Páně 612

2. 1. 612 3. 1. 612 4. 1. 612 5. 1. 685

6. 1. 611 6. 1. 613 7. 1.(po) 613 8. 1.(út) 613

9. 1.(st) 613 10. 1.(čt) 613 11. 1.(pá) 613 12. 1.(so) 613

svátek Křtu Páně 613

51

DOBA POSTNÍ

	Popelační středa	664	čt 662	pá 665	so 661
1. neděle	A 664 B 664 C 668				
po 684	út 633	st 664	čt 668	pá 661	so 662
2. neděle	A 602, 655 B 666 C 657				
po 665	út 663	st 668	čt 654	pá 652	so 655
3. neděle	A 667 B 684 C 655				
(667)po 658	út 662	st 656	čt 667	pá 662	so 665
4. neděle	A 672/3 B 664 C 633				
(657)po 656	út 652	st 655	čt 669	pá 663	so 668
5. neděle	A 669 B 665 C 651				
(663)po 672/3	út 663	st 653	čt 656	pá 668	so 657
6. neděle vlastní text					
po 657	út 654	st 661			

Zelený čtvrtek, Velký pátek, Velikonoční vigilie – všechny žalmy vlastní.

DOBA VELIKONOČNÍ

slavnost Zmrtvýchvstání Páně 627					
po 627	út 627	st 627	čt 627	pá 627	so 627
2. neděle 621					
po 624	út 625	st 633	čt 633	pá 624	so 621
3. neděle 622					
po 625	út 646	st 628	čt 628	pá 647	so 622
4. neděle	A 672/3 B 625 C 685				
po 658	út 628	st 624	čt 624	pá 625	so 612

52

5. neděle	A 684 B 652 C 659				
1. po 626	út 626	st 649	čt 648	pá 669	so 664
2. po 686	út 642	st 657	čt 662	pá 662	so 662
6. neděle	A 654 B 669 C 648				
1. po 669	út 655	st 623	čt 659	pá 655	so 659
2. po 684	út 662	st 654	čt 633	pá 648	so 662
7. neděle	A 655 B 665 C 655				
1. po 659	út 655	st 684	čt 661	pá 684	so 655
2. po 684	út 662	st 654	čt 669	pá 655	so 661
8. neděle	A 657 B 655 C 651				
1. po 655	út 659	st 656	čt 652	pá 651	so 648
2. po 656	út 651	st 652	čt 685	pá 653	so 658
9. neděle	A 684 B 652 C 647				
1. po 648	út 666	st 604	čt 648	pá 649	so 659
2. po 657	út 655	st 604	čt 604	pá 684	so 652
10. neděle	A 662 B 669 C 652				
1. po 633	út 684	st 656	čt 602	pá 655	so 655
2. po 654	út 655	st 659	čt 666	pá 657	so 633
11. neděle	A 685 B 652 C 665				
1. po 651	út 649	st 648	čt 659	pá 633	so 633
2. po 663	út 664	st 653	čt 651	pá 685	so 663
12. neděle	A 663, 666 B 656 C 658				
1. po 656	út 642	st 656	čt 659	pá 648	so 644
2. po 663	út 655	st 684	čt 661	pá 663	so 661
13. neděle	A 652 B 659 C 622				
1. po 655	út 654	st 633	čt 663	pá 656	so 656
2. po 665	út 662	st 663	čt 684	pá 684	so 602

54

5. neděle	A 623 B 623 C 659				
po 623	út 659	st 686	čt 651	pá 659	so 625
6. neděle	A 628 B 612 C 628				
po 621	út 622	st 623			
slavnost Nanebevstoupení Páně 629					
				pá 629	so 629
7. neděle	A 657 B 621 C 621				
po 629	út 629	st 629	čt 668	pá 649	so 621
slavnost Soslání Ducha Svatého – vigilie, den slavnosti 626					
Slavnosti					
• Nejsvětější Trojice		A 653	B 659	C 656	
• Těla a Krve Páně		633			
• Nejsvětějšího Srdce Ježíšova		A 649	B 656	C 672/3	

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ

1. týden					
1. po 651	út 659	st 656	čt 667	pá 655	so 684
2. po 655	út 641	st 657	čt 663	pá 666	so 651
2. neděle	A 684 B 657 C 651				
1. po 613	út 656	st 613	čt 656	pá 602	so 629
2. po 662	út 657	st 659	čt 654	pá 657	so 663
3. neděle	A 657 B 662 C 684				
1. po 651	út 652	st 613	čt 633	pá 657	so 655
2. po 652	út 656	st 685	čt 651	pá 664	so 665
4. neděle	A 601 B 667 C 657				
1. po 668	út 666	st 649	čt 656	pá 657	so 672/3
2. po 654	út 663	st 669	čt 659	pá 652	so 657

53

14. neděle	A 659 B 669 C 628				
1. po 668	út 654	st 602	čt 655	pá 652	so 656
2. po 655	út 662	st 656	čt 663	pá 664	so 659
15. neděle	A 651 B 602 C 684				
1. po 663	út 654	st 655	čt 656	pá 628	so 621
2. po 684	út 654	st 663	čt 604	pá 661	so 661
16. neděle	A 655 B 672/3 C 648				
1. po Chci zpívat Hospodinu – z velikonoční vigilie					
út Chci zpívat Hospodinu – z velikonoční vigilie					
		st 633	čt 653	pá 684	so 656
2. po 684	út 602	st 646	čt 669	pá 672/3	so 642
17. neděle	A 684 B 659, 656 C 662				
1. po 656	út 655	st 652	čt 642	pá 651	so 659
2. po 662	út 663	st 663	čt 685	pá 661	so 669
18. neděle	A 666 B 649 C 669				
1. po 662	út 664	st 662	čt 667	pá 651	so 652
2. po 654	út 685	st 686	čt 665	pá 652	so 655
19. neděle	A 602 B 633 C 649				
1. po 656	út 666	st 628	čt 685	pá 653	so 685
2. po 653	út 684	st 656	čt 663	pá 657	so 664
20. neděle	A 659 B 633 C 668				
1. po 663	út 602	st 657	čt 646	pá 649	so 648
2. po 662	út 666	st 672/3	čt 665	pá 656	so 602
21. neděle	A 652 B 633 C 647				
1. po 651	út 657	st 655	čt 654	pá 652	so 651
2. po 651	út 611	st 648	čt 659	pá 652	so 655

55

22. neděle	A 658	B 685	C 657		
1. po 651	út 657	st 649	čt 651	pá 685	so 667
2. po 657	út 659	st 685	čt 653	pá 657	so 666
23. neděle	A 667	B 649	C 669		
1. po 655	út 659	st 666	čt 653	pá 622	so 652
2. po 654	út 651	st 643	čt 657	pá 642	so 633
24. neděle	A 655	B 668	C 665		
1. po 666	út 654	st 628	čt 652	pá 658	so 685
2. po 633	út 685	st 659	čt 623	pá 622	so 656
25. neděle	A 666	B 654	C 659		
1. po 685	út 686	st 666	čt 642	pá 642	so 652
2. po 648	út 648	st 662	čt 655	pá 659	so 662
26. neděle	A 662	B 684	C 649		
1. po 663	út 685	st 663	čt 684	pá 664	so 669
2. po 661	út 669	st 655	čt 657	pá 653	so 648
27. neděle	A 663	B 648	C 667		
1. po 662	út 661	st 669	čt 668	pá 663	so 642
2. po 666	út 652	st 647	čt 649	pá 651	so 656
28. neděle	A 672/3	B 658	C 651		
1. po 651	út 645	st 654	čt 669	pá 666	so 656
2. po 685	út 684	st 657	čt 651	pá 685	so 653
29. neděle	A 651	B 655	C 685		
1. po 652	út 666	st 667	čt 665	pá 668	so 685
2. po 685	út 602	st z velikonoční vigílie po 5. čtení	čt 652	pá 659	so 686

56

Duben	(23. 611)	25. 645	29. 649
Květen	(1. 658)	3. 645	14. 645
	16. 646	(20. 647)	31. 641
Červen	11. 612	(22. 647)	24. vig. 654
	24. slav. 659	(28. 647)	29. vig. 645
	29. slav. 633 (645)		
Červenec	3. 647	(4. 649)	5. 647
	(6. 646)	11. 633	(22. 658)
	23. 633	25. 645	(26. 685)
	(31. 647)		
Srpen	(1. 684)	6. 611, 612	9. 646
	10. 646	15. vig. 642	15. sv. 643
	24. 659	(29. 654)	
Září	8. 641	14. 668	(15. 646)
	(16. 648)	21. 645	28. 659
	29. 656	(30. 647)	
Říjen	(1. 657)	(2. 668)	(4. 649)
	(15. 684)	(17. 633)	18. 659
	28. 645		
Listopad	1. 642	9. 686	(13. 649)
	18. 651	30. 645	
Prosinec	8. 651	26. 646	27. 656
	28. 612		

SPOLEČNÉ ODPOVĚDI A SPOLEČNÉ RESPONSORIÁLNÍ ŽALMY

58

30. neděle	A 658	B 651	C 633		
1. po 657	út 656	st 659	čt 655	pá 642	so 685
2. po 684	út 648	st 659	čt 659	pá 656	so 658
31. neděle	A 654	B 656	C 659		
1. po 652	út 658	st 648	čt 657	pá 651	so 659
2. po 655	út 652	st 657	čt 656	pá 686	so 666
32. neděle	A 658	B 649	C 663		
1. po 684	út 633	st 684	čt 684	pá 645	so 656
2. po 649	út 685	st 672/3	čt 648	pá 658	so 648
33. neděle	A 648	B 654	C 651		
1. po 663	út 646	st 657	čt 685	pá 642	so 652
2. po 662	út 684	st 653	čt 651	pá 684	so 657
34. neděle – slavnost Ježíše Krista Krále					
	A 672/3	B 651	C 686		
1. po 653	út 653	st 653	čt 653	pá 653	so 653
2. po 652	út 659	st 651	čt 685	pá 642	so 667

SLAVNOSTI, SVÁTKY A PAMÁTKY SVATÝCH

V závorkách jsou responsoriální žalmy pro případ, že se bere vlastní 1. čtení z lekcionáře V. Přednost však mají čtení z feriálních lekcionářů.

Leden	(13. 647)	(18. 644)	25. 647
	26. 612		
Únor	2. 611	(11. 641)	22. 672/3
	(23. 646)		
Březen	19. 649	25. 602	

57

V době adventní	601*, 602, 604
V době vánoční	611*, 612; po Zjevení Páně: 613
V době postní	662*, 664, 668, 669
V době velikonoční	621*, 622*, 623*, 627, 628; po Nanebevstoupení Páně: 629
V liturgickém mezidobí	• k žalmům chvály: 651*, 653*, 656*; • k žalmům prosebným: 655*, 663*, 666*, 633, 657, 658, 659, 667, 684, 685; • poslední týdny: 686
Křest	633, 657, 672/3, 624+
Břimování	626, 659, 672/3
Svatba	633, 648, 655
Pohřeb	658, 672/3, 686, 624+, 654+, 661+, 671+
Posvěcení kostela	686
Panna Maria	641, 642, 643
Svatí	• mučedníci: 646; • duchovní pastýři: 647, 672/3; • učitelé církve: 684; • svatí a svěťice: 633, 648, 649

59

PRAMENY

Denní modlitba církve. Hymny a básnické modlitby. Zvon, Praha 1993. ISBN 80-7113-072-9.

Institutio generalis de Liturgia Horarum (Všeobecné pokyny k denní modlitbě církve). V: *Denní modlitba církve I.*, Česká liturgická komise, Praha – Vatikán, 1988.

Institutio generalis missalis Romani, Editio typica tertia 2002 (Všeobecné pokyny k římskému misálu, III. vydání). Česká biskupská konference, Praha 2003.

Kancionál – společný zpěvník českých a moravských diecézí. 30. vyd. Katolický týdeník, Praha 2004. ISBN 80-86615-03-0.

Kancionál – společný zpěvník českých a moravských diecézí, vydání pro arcidiecézi olomouckou a diecézi ostravsko-opavskou. 10. upravené vydání. Katolický týdeník, Praha 2003. ISBN 80-86615-01-4.

Kancionál – společný zpěvník českých a

moravských diecézí s dodatkem pro diecézi královéhradeckou. 31. vyd. (pro diecézi královéhradeckou 1.). Katolický týdeník, Praha 2004. ISBN 80-86615-05-7.

Kancionál – Snadný varhanní doprovod, Musica sacra, Brno 2004. ISBN 80-239-3715-4.

Liturgický kalendář pro české a moravské diecéze. Pro Českou biskupskou konferenci každoročně vydává Katolický týdeník, Praha.

Varhanní doprovod kancionálu. Zvon, Praha 1992. ISBN 80-7113-057-5.

Velikonoční graduál (autor P. Josef Olejník). Gloria, Rosice u Brna 2001. ISBN 80-86200-60-4.

Zpěvy mezi čteními, responsoriální žalmy, zpěvy před evangeliem. Pro jednotu Musica sacra vydalo nakladatelství Gloria, Rosice u Brna 2003. ISBN 80-86200-83-3.

Zpěvy s odpovědí lidu. 2. vyd. Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří ve spolupráci s Liturgickým institutem v Praze v r. 2001. Fototypická reedice 1. vydání z r. 1984.

DIREKTÁŘ PRO VARHANÍKY Pomůcka pro používání Kancionálu při liturgii

Sestavili PhDr. Karel Cikrle a PhDr. Willi Türk

Vydala MUSICA SACRA
Brno L.P. 2006
Druhé, doplněné vydání
Sazba a korektury Svatava Holíková

Tisk: Tiskárna WEGA - Znojmo

PUBLIKACE PRO VARHANÍKY

MUSICA SACRA nabízí tyto publikace:

Karel Cíkrle, Jiří Sehnal – Příručka pro varhaníky

Základní vzdělávací materiál, obsahuje tři učební texty: LITURGIKA, LITURGICKÁ HUDBA (dr. Cíkrle), STRUČNÝ PŘEHLED DĚJIN KATOLICKÉ CHRÁMOVÉ HUDBY (dr. Sehnal).

Brož., 196 s., cena 120,-- Kč (vydalo nakl. Gloria, Rosice)

Zpěvy mezi čteními

Společné responsoriální žalmy a zpěvy před evangeliem z Kancionálu (odd. 601 ad.), úvod s pokyny k používání a rozpis žalmů na jednotlivé dny v roce. Určeno především pro žalmisty a schóly.

Pevná vazba v koženice, 76 s., cena 180,-- Kč (pro jednotu MUSICA SACRA vydalo nakl. Gloria, Rosice)

Snadný varhanní doprovod ke Kancionálu

Doprovody písní a zpěvů z Kancionálu v jeho nové verzi z r. 2004. Některé doprovody byly převzaty z osvědčených sbírek, jiné nově vytvořeny, úpravy žijících autorů jsou většinou jimi autorizované.

Pevná vazba v koženice, 244 s., cena 280,-- Kč

Karel Cíkrle – Varhannická zbožnost

Autor – kněz a hudební referent brněnské diecéze **PhDr. Karel Cíkrle** se ve svém textu zamýšlí zvl. nad duchovním rozměrem varhannické služby a předkládá podněty pro oživení

v různých stupních technické náročnosti autory různého kompozičního stylu. Sbíрка obsahuje 36 kompozic, jež jsou nahrány na příloženém CD. Publikace je určena zvl. amatérským varhaníkům.

Brož., cena včetně CD 130,-- Kč

Varhanní preludia II. Zdeněk Mička – Invence pro varhany staršího i novějšího stylu

Šestnáct drobných varhanních kompozic různé technické náročnosti v osobitěm stylu známého autora duchovních skladeb, dominikánského kněze **P. Zdeňka Angelika Mičky OP**. Vhodné zvl. pro amatérské varhaníky. Součástí publikace je CD nahrávka v autorské interpretaci.

Brož., cena včetně CD 110,-- Kč

Varhanní preludia III. Josef Pukl – Preludia v nejpoužívanějších tóninách

Snadná preludia v tóninách dur a moll do 4# a 4b od zasloužilého brněnského varhaníka a varhanního pedagoga **Prof. Mgr. Josefa Pukla**. Sbíрка též obsahuje dva svatební pochody, smuteční preludium a postludia na dvě mešní písně z Kancionálu. Vhodné zvl. pro amatérské varhaníky.

Brož., cena včetně CD 160,-- Kč

Připravujeme další díly ediční řady **Varhanní preludia** a jiné publikace.

Publikace jsou k dostání za uvedené ceny v kanceláři jednoty MUSICA SACRA, Grohova 14, 602 00 Brno ve středu 9:15 – 15 h, kde se rovněž v uvedené době přijímají objednávky osobně nebo na tel.: 549 251 008, e-mail: musicasacra@biskupstvi.cz, www.musicasacra.cz. Ve volném prodeji jsou v prodejně DONUM (Brno, Petrov 9).

duchovního života varhaníka v souvislosti s pojetím jeho služby při liturgii.

Brož., 30 s., cena 38,-- Kč

Jiří Sehnal – Barokní varhanářství na Moravě

Přední znalec hudební kultury barokní Moravy **Prof. PhDr. Jiří Sehnal, CSc.** předkládá naší veřejnosti dílo o stavbě varhan a varhanářích na Moravě od konce třicetileté války do poloviny 19. století. První část si všímá osobností varhanářů, jejich sociálního postavení, národnostního původu a spolupráce s výtvarníky. Součástí knihy je lexikon osobních medailonků 369 varhanářů se seznamem jejich díla a rejstříkem. Druhá část je věnována samotným varhanním nástrojům.

Díl 1. Varhanáři, pevná vazba, 171 s., 54 černobílých obrázků, cena 300,-- Kč

Díl 2. Varhany, pevná vazba, 350 s., 73 barevných a 192 černobílých obrázků, cena 400,-- Kč

(vydaly Muzejní a vlastivědná společnost v Brně a Univerzita Palackého v Olomouci)

Zpravodaj

Periodikum jednoty MUSICA SACRA vycházející 5x ročně. Obsahuje seriál článků z oblasti liturgické hudby (letos o dějinách lidové duchovní písně od prof. Sehnala), články a informace se zaměřením na varhannickou službu.

Varhanní preludia I. Postludia na vybrané písně z Kancionálu

Sbíрка přináší postludia (slavnostní dohry) na některé písně z Kancionálu (117, 201, 307, 407, 631, 812, 830, 932). Pro větší pestrost a možnost volby jsou postludia vypracována

RŮŽENCOVÁ TAJEMSTVÍ SVĚTLA – píseň

T: 1. – 5. sloka P. Petr Vrbáček – N: Kancionál č. 814

Úvod

Zdráva buď, nebes Královno, / Maria, přesvatá Panno. / S andělem tebe zdravíme, / růžencem svatým slavíme. / Ó, Matko Páně přemilá, / zdrávas, zdrávas, Maria.

1. Když naplnil se spásy čas, / Pán přijal křest jak jeden z nás. / Hlas Otcův nad Jordánem zní: / Mám v Synu svém zalíbení. / Kéž srdce najde poslušná, / zdrávas, zdrávas, Maria.

2. V Káně pak mnozí spatřít smí / počátek Božích znamení. / Svou božskou mocí Ježíš dá, / oč prosí Matka soucitná. / Ať pomáhá nám prosba tvá, / zdrávas, zdrávas, Maria.

3. Lid, který dosud ve tmách dlí, / v království Boží uvádí / hlas Páně jasně znějící: / Měj každý srdce kající! / K nám také Syn tvůj promlouvá, / zdrávas, zdrávas, Maria.

4. Dříve, než přijde kříže den, / na hoře Pán je proměněn, / tvář světlem slunce zazáří, / v ní nebe slávu člověk zří. / Těž duše tvá lesk Boží zná, / zdrávas, zdrávas, Maria.

5. Sám sebe Kristus podává, / když věrným svým chléb rozdává. / Tím hodem lásky začíná / nás, Božích dětí, hostina. / K ní provází nás pomoc tvá, / zdrávas, zdrávas, Maria.

Závěr

Růžencem jsme tě slavili, / o láskou tvou jsme prosili. / Buď na zemi nám ochranou / a na věčnosti Královnou. / Ó Matko Páně přemilá, / zdrávas, zdrávas, Maria.

Prozatímní text pro brněnskou diecézi